

Διαγωνισμός δημιουργικής έκφρασης για τον Καζαντζάκη (15/4/2008)

Της Σοφίας Τσεντελιέρου

Πέντε δεκαετίες μετά το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη οι νέοι εξακολουθούν να διαβάζουν τα έργα του. Πολλοί απ' αυτούς δε μένουν στην απλή ανάγνωση των βιβλίων του μεγάλου στοχαστή, αλλά εμπιστώνουν στο περιεχόμενό τους και με αφορμή αυτό δημιουργούν, στοχάζονται και βλέπουν ν' ανοίγονται μπροστά τους νέοι πνευματικοί ορίζοντες.

Ανάμεσα σ' αυτούς τους νέους ήταν και οι μαθητές του νομού Ηρακλείου που συμμετείχαν στο διαγωνισμό δημιουργικής έκφρασης για το Νίκο Καζαντζάκη, που διοργάνωσαν η Τοπική Επιτροπή Ν. Ηρακλείου του Ελληνικού Τμήματος Διεθνούς Εταιρείας Φίλων "Νίκου Καζαντζάκη", το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη και το Γραφείο Πολιτιστικών Θεμάτων της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου. Χθες το απόγευμα έγινε στο 3ο Γενικό Λύκειο η βράβευση των μαθητών που διακρίθηκαν σε ειδική τελετή που ξεκίνησε με χαιρετισμό από την συντονίστρια της Τοπικής Επιτροπής του Ελληνικού τμήματος της ΔΕΦΝΚ Σοφία Κανάκη, ενώ ακολούθησε ομιλία της μεταφράστριας και συγγραφέως Αθηνάς Βουγιούκα με θέμα "Ο Νίκος Καζαντζάκης και οι νέοι". Στη διάρκεια της εκδήλωσης αναγνώστηκαν αποσπάσματα από τα λογοτεχνικά έργα των βραβευθέντων μαθητών, έγινε οπτικοακουστική προβολή αποσπασμάτων από τα θεατρικά έργα που προκρίθηκαν και έκλεισε με τραγούδια από το έργο "Καπετάν Μιχάλης" σε μουσική του Μ. Χατζιδάκι, από μαθήτριες του 3ου Γε.Λ.Η. Παράλληλα, όλα τα έργα των συμμετεχόντων μαθητών είχαν εκτεθεί στον προθάλαμο του αμφιθεάτρου του 3ου Γε.Λ.Η.

Η κυρία Κανάκη χαρακτήρισε πολύ ικανοποιητική τη δουλειά των συμμετεχόντων και τόνισε «Θεωρούμε ότι ήταν μια προσφορά πνευματική των μαθητών του Ηρακλείου στο Νίκο Καζαντζάκη και μια απάντηση στο ερώτημα που τον βασάνιζε: ποια ήταν η γνώμη των νέων του Ηρακλείου για το έργο του, έστω και καθυστερημένα». Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον περασμένο Ιούνιο και διεξήχθη το Δεκέμβριο και το Φεβρουάριο. Συμμετείχαν εννέα σχολεία με είκοσι τέσσερα λογοτεχνικά και εννέα εικαστικά έργα. «Δεν ήταν εντυπωσιακή η συμμετοχή, αλλά ήταν ικανοποιητική, γιατί πρώτη φορά διεξάγεται ένας τέτοιος διαγωνισμός για τα σχολεία του νομού Ηρακλείου» είπε η κυρία Κανάκη και πρόσθεσε «Εμείς ευελπιστούμε και φιλοδοξούμε ότι μπορεί τελικά να καθιερωθεί ως θεσμός σε ετήσια βάση. Διαπιστώσαμε ότι έδωσε την ευκαιρία στα παιδιά να εκφραστούν ελεύθερα, γιατί είχαμε ορίσει να είναι χωρίς καθοδήγηση. Πάντως έδειξαν και πρωτοτυπία και φαντασία και βάθος περιεχομένου».

Ο Καζαντζάκης και οι νέοι

Η συγγραφέας και μεταφράστρια Αθηνά Βουγιούκα μίλησε για τον Καζαντζάκη και τους νέους, χωρίζοντας την εισήγησή της σε δύο μέρη. Το πρώτο αφορούσε στη στάση του Καζαντζάκη έναντι των νέων και το δεύτερο στο πώς οι νέοι είδαν το έργο του, πώς το διαβάζουν και πώς το προσλαμβάνουν.

Όσον αφορά στο πώς είδαν οι νέοι τον Καζαντζάκη, η κυρία Βουγιούκα είπε «Οι νέοι, η γενιά μου ξεκίνησε από τον Ζορμπά, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Αθήνα το 1946. Όταν το διάβασα σε ηλικία 14 ετών μαγεύτηκα. Είχα διαβάσει πολλά βιβλία μέχρι τότε, αλλά αυτό το βιβλίο με σημάδεψε. Την ίδια ακριβώς εμπειρία είχαν και όλοι οι φίλοι και γνωστοί της ηλικίας εκείνης. Νομίζω ότι εμείς βρήκαμε στο βιβλίο εκείνο τη λαχτάρα να απελευθερωθούμε από τις αντιλήψεις και τα αυστηρά ήθη της εποχής μας. Οι γονείς μας μας καταπίεζαν πολύ και νομίζω ότι ο Ζορμπάς μας έδειξε ένα τρόπο απελευθέρωσης. Άλλωστε εμείς ήμαστε η πρώτη γενιά που πολεμήσαμε για να απελευθερωθούμε από τις προκαταλήψεις των γονιών μας σε όλους τους τομείς. Νομίζω ότι είχαμε οδηγό τον Καζαντζάκη. Ύστερα από χρόνια άρχισαν να δημοσιεύονται και τα άλλα του βιβλία, γιατί πρώτα δημοσιεύθηκαν σε μετάφραση στο εξωτερικό και μετά στην Ελλάδα. Αρχίσαμε να διαβάζουμε όλα του τα βιβλία και βρήκαμε πολλά στοιχεία εμείς οι νέοι τότε, τα οποία βρίσκουν και οι νέοι σήμερα, την οικουμενικότητά του, ένα άνοιγμα προς το σύμπαν, ένα αίσθημα παγκόσμιας δικαιοσύνης, αδελφοσύνης και αλληλεγγύης των ανθρώπων. Φυσικά μας μάγεψε και από αισθητική πλευρά το έργο του γιατί το ύφος του είναι δυνατό και ζωντανό». Όσο για τους νέους της σημερινής εποχής υπογράμμισε «Σήμερα πολλοί νέοι μου λένε ότι τους εμποδίζει η γλώσσα του Καζαντζάκη, αλλά εγώ βρίσκω ότι η γλώσσα είναι εμπόδιο μόνο στην Οδύσεια. Σ' όλα τα άλλα του έργα είναι μια δημοτική καθαρή, αλλά κατανοητή. Οι νέοι έχουν συνηθίσει τη νεοελληνική που απέχει από τη γλώσσα του Καζαντζάκη, όμως είναι απόλυτα κατανοητή και αξίζει να διαβάσουν το έργο του. Πάντως, αν υπάρχει αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για τον Καζαντζάκη σήμερα, αυτό οφείλεται στους νέους».

Οι μαθητές που διακρίθηκαν

Ι. Από την κατηγορία: «Λογοτεχνικό έργο»

α. Με βραβείο:

1. Μαθητές του Γενικού Λυκείου Γαζίου για την εργασία τους: «Οι ήρωες του Μυθιστορήματος Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά πολίτες του κόσμου».
2. Μπιτζαράκη Ελευθερία Α' τάξης 3ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου «εφηβική επιστολή»

β. Με έπαινο:

1. Κουμαρέλα Χριστίνα, Κονταξάκης Ιωάννης, Τζορμπατζάκης Δημ. Β' τάξης Γυμνασίου Μελεσών εργασία «Ο Ν. Καζαντζάκης στον κινηματογράφο και στο θέατρο»
2. Παπαδάκης Ευάγγελος Γ' τάξης 3ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου ποίημα: «Φοβάμαι; Ελπίζω! Ελεύθερος»
3. Μαθητές του Γυμνασίου «Παγκρήτιον Εκπαιδευτήριον», θεατρικό δρώμενο: «Οι μυστικές λαχτάρες της νιότης. Τα παιδικά και

νεανικά χρόνια (από την Αναφορά στον Γκρέκο)».

γ. Με διάκριση:

1. Τζίριτα Ζαχαράτου Αντωνία Γ' τάξης του 13ου Γυμνασίου Ηρακλείου δοκίμιο: «Μια εξομολόγηση... εκ βαθέων».
2. Κορνελάκη Αρετή - Λαμπράκη Ειρήνη Β' τάξης 3ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου ερευνητική εργασία: «Τίτυρος και Ιδομενέας. Η πνευματική αγωνιστικότητα στον Καπετάν Μιχάλη»
3. Καλπακίδης Χρήστος Α' τάξης 3ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου: «εφηβική επιστολή»
4. Μαθητές 3ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου θεατρικό δρώμενο: www.αγωγή. Διαχρονικότητα. Καζαντζάκης.gr

II. Από την κατηγορία: «Καλλιτεχνικό έργο»

- α. Με βραβείο: Καρτερή Χρύσα, Καρτερής Ιωάννης, Λυρώνη Στεριωτή Α' τάξης του Πειραματικού Λυκείου Ηρακλείου: ζωγραφική
- β. Με έπαινο: Παπαδάκης – Πλουμίδης Εμμανουήλ της Α' τάξης του 3ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου: ζωγραφική
- γ. Με διάκριση: Ιωακειμίδη Ελένη, Ανδρέου Αναστασία, Κατεβαίνη Ήβη Α' τάξης Πειραματικού Λυκείου Ηρακλείου: κολλάζ.